

Dataloggeronderzoek naar Nachtegalen

Vorbereidingen in volle gang

In de vorige Fitis heeft u kunnen lezen dat de Vogelwerkgroep sponsor is van een dataloggeronderzoek naar de migratie van Nachtegalen. Dat onderzoek gaat vanaf dit voorjaar uitgevoerd worden op het Vogelringstation Van Lennep.

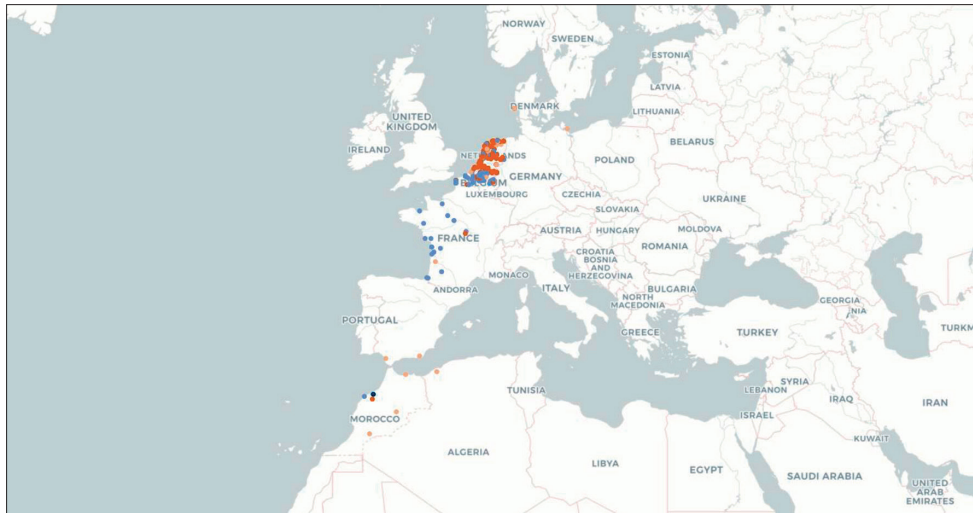

NACHTEGAAL Foto: Marcel Slaterus

Van de stopover- en de overwinteringsgebieden van Nachtegalen is nog weinig bekend. Terugmeldingen van geringde vogels uit het overwinteringsgebied zijn er voor de Nederlandse Nachtegalen niet; na Marokko houden de terugmeldingen op. (zie afbeelding 1)

Er zijn eerder onderzoeken met dataloggers uitgevoerd naar de migratie van Nachtegalen. Zowel in Frankrijk als Italië zijn in 2010 vier geloggerde vogels teruggevangen. Ook één vogel uit een Engelse populatie en eentje uit een Bulgaarse populatie leverde in dat jaar gegevens op. De Engelse vogel volgde, zoals verwacht, een meer zuidwestelijke trekroute en overwinterde ook meer westelijk in Afrika dan de Nachtegalen uit de oostelijk gelegen populaties. In 2016 en 2017 heeft men in Engeland

opnieuw Nachtegalen geloggerd, maar de gegevens die dit onderzoek opleverde moeten nog gepubliceerd worden. De voorbereidingen voor het aanbrengen dit jaar van dataloggers bij 30 Nachtegalen in onze regio zijn nu in volle gang. Ook in 2022 zullen 30 dataloggers worden geplaatst. De dataloggers worden half maart geleverd en dan zal ook de training van de ringers, installatie van software en dergelijke plaatsvinden. Het is natuurlijk van het grootste belang dit nauwkeurig uit te voeren om nadelige effecten voor de vogel te voorkomen en de kans op terugvangst te optimaliseren. Het aanbrengen van de dataloggers zal gebeuren in de periode half april tot half juni. Voor het project van Van Lennep worden alleen adulte Nachtegalen geloggerd. De kans dat vogels die al een keer succesvol de tocht

AFBEELDING 1: Terugmeldingen van geringde Nachtegalen. De rode stippen zijn van ringvangsten tijdens het broedseizoen, de blauwe stip is van een terugvangst in de winter. De lichtrode en lichtblauwe stippen zijn van terugvangsten tijdens respectievelijk de voor- en de najaarstrek. Bron: *Vogelrekatlas*

naar Afrika en terug hebben volbracht dat ook een tweede keer lukt, is vele malen groter dan de kans dat eerstejaars vogels de reis volbrengen.

We zullen proberen zoveel als mogelijk de lokale Nachtegalen van een logger te voorzien, omdat we hopen die een jaar later weer te kunnen verwelkomen. Er zijn ongeveer 15 lokale Nachtegalen aanwezig op en rond het terrein van het Vogelringstation. De resterende dataloggers zullen worden aangebracht op doortrekkers. Uiteraard hopen wij veel van deze dataloggers het jaar daarop weer van de vogels te kunnen verwijderen en uitlezen. Hoeveel dat er uiteindelijk zullen zijn blijft natuurlijk gissen.

De Nachtegalen krijgen ook een kleuring. Via de kleurringcode kan worden nagegaan of de vogel een datalogger draagt die nog verwijderd moet worden of niet. Bij een waarneming van een gekleurringde Nachtegaal op de ringbaan moet worden nagegaan wat de status is

van deze vogel en of extra pogingen moeten worden gedaan om deze vogel terug te vangen. Wanneer een melding van een gekleurringde Nachtegaal met een datalogger buiten het gebied van het ringstation wordt ontvangen, dan zal bekeken worden of deze datalogger verzameld moet worden en of er een mogelijkheid is deze daadwerkelijk ook te bemachtigen. Om alle betrokkenen, ook ringers van andere ringstations en vogelaars met bijvoorbeeld hun BMP in een duingebied, op de hoogte te houden van dit project zal via verschillende wegen met deze mensen contact worden gezocht. Instructies zullen worden gegeven over hoe zij moeten handelen als zij een Nachtegaal van dit project vangen of waarnemen. Ook u zullen wij het volgende voorjaar vragen uit te kijken naar gekleurringde Nachtegalen.

■ **André B. van Aken**
*Voorzitter Stichting Vinkenbaan mr.
 Cornelis van Lennep 1751-1813*